

**Доброго дня шановний голово, шановні члени вченої
ради!**

Вже традиційно наприкінці навчального року ми підбиваємо підсумки роботи у різних сферах діяльності університету, зокрема у сфері гуманітаризації освіти. Варто підкреслити, що навчальний процес, наукова робота, професіоналізація і гуманітаризація освіти складають основу студентоцентрованого навчання. Серед компонентів студентоцентрованого навчання варто виділити чотири основних. Це:

- **цільовий,**
- **процесуальний,**
- **результативний,**
- **аналітико-коригувальний**

Так, **цільовий компонент** спрямований на всебічний розвиток особистості студента, стимулювання його до саморозвитку, самореалізації, забезпечення професійної компетентності, формування системи цінностей, загальної культури; **процесуальний**, у свою чергу, забезпечується організацією здійснення поставлених завдань, конкретизацією змісту, форм, методів, конкретних засобів досягнення мети, самостійності в усіх сферах життєдіяльності; **результативний** - спрямований на виявлення змін і самовиявлення в інтелектуальному, чуттєво-вольовому розвитку особистості, в системі її життєвих ставлень, відношень, цінностей, сформованості професійної компетентності і нарешті **аналітико-коригувальний**, пов'язаний зі змістовним аналізом суб'єктами навчально-виховного процесу досягнутих результатів і внесенням за потреби необхідних змін задля його удосконалення.

Саме у цьому контексті здійснюється процес гуманітаризації освіти в університеті - основне завдання якого полягає як у подоланні одновимірності молодого фахівця, зумовленого професійною підготовкою, так і сприянні

формуванні у нього основ гуманістичного світогляду. Без сумніву, фахівця формує якісна професіоналізація, проте гуманітаризація сприяє формуванню повноцінної особистості. Якщо за допомогою професії людина функціонально включається у соціум, громадську діяльність з боку його навичок і умінь, то крізь призму професії людина має вписатися у простір культури, освоїти її сенси і цінності. Отже, наше завдання - надати допомогу випускникам у їх адаптації до соціуму крізь призму професії.

У Концепції гуманітарного розвитку України на період до 2020 року зазначено, що роль сучасних наукових центрів гуманітарного спрямування мають виконувати провідні вищі навчальні заклади. Одним з них є наш університет, в якому виокремлено низку напрямів молодіжної політики у системі гуманітарно-виховної функції в університеті, а саме:

загальноуніверситетських цінностей;

культури, мистецтва і дозвілля

спортивно-оздоровчий

соціально-психологічної роботи та превентивного виховання

діяльності студентського парламенту і студентського профкому

туристичної діяльності та співпраці у рамках ЮНЕСКО

інформаційної діяльності і зв'язків зі ЗМІ

Координацію та методичне забезпечення здійснює рада з гуманітарної освіти і виховання, на засіданнях якої крім питань, окреслених у плані роботи ради, розглядаються рішення комісій Вченої ради, які перевіряють діяльність інститутів і факультетів зокрема у царині гуманітарної освіти і виховання. В інститутах і на факультетах діють ради кураторів, діяльність яких бажає кращого. Нині викликає занепокоєння ставлення окремих кураторів академгруп до студентів, особливо першокурсників. Так, останнє анкетування студентів, що детально проаналізує Роман Іванович, показало, що менше третини студентів звертаються за допомогою чи порадою до куратора, більше того, вони знають його лише в обличчя. Не можна забувати, що першокурсники приходять до нас зі школи, де класний керівник був для них -

бог і цар, а дома - батьки. В університеті – батьки далеко і кураторів не видно. Не забуваймо, що батьки довірили нам своїх дітей.

Один із основних напрямів – вектор загальноуніверситетських цінностей, іншими словами, національно-патріотичний аспект (громадянська позиція). Цей аспект як і завжди превалував під час проведення загальноуніверситетських заходів, а саме: Посвяти першокурсників у студенти, щорічної інавгурації університету «Низький уклін тобі, Університете!», Федьковичевих і Шевченківськівських читань, 75-річчя від дня смерті Ольги Кобилянської, , різноманітних виставок і презентацій, «Запалимо свічку», присвячений пам'яті жертв голодомору і політичних репресій 1932-1933 років, Дня героїв Небесної сотні (20 лютого), заупокійна панахида за жертвами Чорнобильської катастрофи 1986 р., Дня Вишиванки та багато інших.

У цьогорічній посвяті першокурсників і відкритті нового навчального корпусу взяла участь міністр освіти і науки Лілія Гриневич і наш випускник Арсеній Яценюк. Слід зазначити, що у дещо іншому форматі, проходив цьогорічний день Вишиванки, адже його проведення співпало з днем депортації кримськотатарського народу. Саме тому низка запланованих загальноуніверситетських заходів була відмінена, натомість свято проводилося на факультетах і в інститутах. У Шевченківській залі університету у рамках Дня вишиванки була презентована унікальна виставка членів Всеукраїнської спілки художників України Романа та Надії Федини під назвою «Україна у променях Західного сонця». У переповненій Мармуровій залі студенти мали змогу насолоджуватися грою своїх однокласників у виставі «Фараони», яку підготувала театральна студія Центру культури і дозвілля університету «Маска»

Наші студенти проводили різноманітні заходи національно-патріотичного спрямування і долучалися до заходів, ініційованих громадськими організаціями міста й області щодо моральної і матеріальної підтримки як буковинських військовослужбовців, які перебувають у зоні АТО, так і тих, хто повернувся. Спільно з управлінням молоді та спорту ОДА студенти взяли активну участь в

історичній військово-патріотичній грі «Квест Козацька Покрова», присвяченій Дню українського козацтва та Дню захисника України .

Напрямок культури, мистецтва і дозвілля.

Напрямок загальноуніверситетських цінностей корелюється із напрямом культури, мистецтва і дозвілля. З кожним роком зростає чисельність студентів, які бажають брати участь у різноманітних заходах і конкурсах, тим більше, що досить активно діє Центр культури і дозвілля студентів (діяє у структурі БДФУ). Діяльність центру позитивно впливає на дозвіллеву складову студентського життя, адже творча молодь університету має змогу об'єднуватися у вокальні, хореографічні, інструментальні, театральні гуртки. Центр користується великою популярністю серед студентів. Відповідно до затверджених планів роботи відбуваються репетиції, різноманітні конкурси і фестивалі, перегляд тематичних фільмів тощо.

Звісно, не втрачає своєї актуальності проведення традиційних загальноуніверситетських заходів мистецького спрямування, зокрема, «Студент-студентка року», «Університет має талант», конкурси команд КВК, «Брейн-ринг», конкурс народної та естрадної пісні «Живиця», «Святий Миколай – у кожній хаті» та ін.

У листопаді університет відзначав 65-річницю від дня народження Назарія Яремчука. З цієї нагоди відбулося вшанування пам'яті на могилі співака, а у Червоній залі - лекція-спомин, де поділилися своїми спогадами однокурсники і друзі Назарія.

У традиційному конкурсі «Студент-студентка 2016» перемогу здобули студентка ФППСР Христина Гавянець і студент ФАБДПМ Флорін Пентелейчук. Студентка III курсу філологічного факультету Інга Пасічник здобула перемогу у конкурсі «Міс Західна Україна» і одержала почесний титул «МІС ЧЕРНІВЦІ».

Студентська команда КВК «Збірна імені Федьковича» здобула срібло у «Битві ВНЗ» у Хмельницькому. У день сміху кращі команди КВК університету

і талановиті гумористи представляли у Мармуровій залі кращі цікавинки зі студентського життя.

Не можна оминати увагою проведення унікального заходу, ініційованого кафедрою музики, зокрема доцентом Іриною Бойчук. Впродовж тижня у Чернівцях перебував видатний чернівчанин, український і американський композитор, професор музики Гамма Скупинський, за його участі було проведено низку мистецьких дійств за активної участі наших студентів. Більше того, на кафедрі музики відбулося ряд майстер-класів. Зацікавлення викликали спогади Гамми Скупинського щодо його керівництва у 70-ті рр. ХХ ст. деякими музичними колективами університету.

Великою популярністю не лише в університеті користується студентський народний хор «Резонанс», жіночий хор «Аміна», і ансамблі «Буковиночки» і «Менестрель», без яких не проходить жодне свято на рівні міста й області. Більше того, «Резонанс» (керівник Ольга Чурікова-Кушнір) завоював перше місце у міжнародному фестивалі-конкурсі «Coral International Pentru» у Румунії, фольклорний ансамбль «Буковиночки» (керівник Ярина Вишпінська) - перше місце на Міжнародному фестивалі народної музики «Мугурелул» (Румунія). Приємно зазначити, що студентка юридичного факультету Каріна Паскар стала призером на міжнародних фестивалях музичного мистецтва «Морска перла» у Болгарії і «Romania Unison Music Festival», де представила Україну піснею «Ми за мир». У Х Міжнародному конкурсі вокального мистецтва «Мрії про зірки» («VISE PRINTRE STELE», «DREAMS ABOUT STARS») І місце здобув студент інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук Андрій Пайлик.

Доброю традицією став концерт хорової музики "Буковинська весна", започаткований секцією хорового диригування кафедри музики у минулому році, що збирає у Мармуровій залі чимало шанувальників хорового мистецтва міста й області. Великий концерт відбувся з нагоди 25-річчя від дня заснування кафедри музики, яка на початку навчального року отримала окремий корпус на вул. Ломоносова, що дало їй змогу значно ширше розкрити свої таланти.

Народна аматорська чоловіча хорова капела «Дзвін» імені Т. Стінкового отримала перемогу у VIII відкритому фестивалі-конкурсі стрілецької пісні «Красне поле», що відбувся на Закарпатті.

Було проведено ряд унікальних заходів, на яких зібралось чимало прихильників мистецтва: авторська програма кобзаря-лірника Олександра Тріуса; персональна виставка Народного художника України Мирослава Отковича «Нація, історія, культура»; творча зустріч лідера гурту «Антитіла» Тараса Тополі зі студентами; у рамках Всеукраїнського турне концерт камерного хору «Київ»; презентація книги відомої буковинської писанкарки Наталії Суруджій «Писанки наших бабусь» та ін.

Напрямок спортивно-оздоровчої роботи

Вагому роль у активізації спортивно-масової роботи відіграло зміцнення матеріальної бази. Новий навчальний рік ознаменувався відкриттям нового сучасного спортивного майданчика, діє спортивний клуб, де студенти мають змогу зайнятися спортом за інтересами (шаховий і більярдний клуби, гімнастичний зал, зал фітнесу, тенісний корт та ін..

Футбольна команда «Університет» посіла друге місце у чемпіонаті України з футболу серед ВНЗ III – IV р.а. На чемпіонаті України серед студентів зі спортивного орієнтування наша команда посіла третє місце. Приємно констатувати, що на Чемпіонаті Європи з панкратіону здобула перемогу збірна команда України, до складу якої входило чотири наших студенти. На чемпіонаті України з класичного пауерліфтингу студент III курсу Святослав Татарин виконав норматив майстра спорту України з пауерліфтингу. Троє студентів університету завоювали три медалі на чемпіонаті України з карате. Успіхами відзначилися і наші студенти на чемпіонаті України з панкратіону серед кадетів та юніорів у Житомирі, де завоювали чотири медалі. Не можна оминати увагою й турнір з волейболу, присвячений пам'яті першого декана факультету фізичної культури та здоров'я людини Валерія Чабаненка, в якому взяли участь 7 команд. Кубок переможців у 68 Спартакіаді університету вперше завоювала команда економічного факультету.

Напрямок соціально-психологічної роботи та превентивного виховання

Сьогодні в університеті навчається 110 студентів із числа сиріт і позбавлених батьківського піклування з яких 48 мешкають у гуртожитках, 128 дітей-учасників АТО (67 – у гуртожитках), внутрішньопереміщених осіб - 48 (31- у гуртожитках), більше 200 дітей-інвалідів I і 2 груп. Звісно, вони перебувають під особливим контролем. На початку навчального року з першокурсниками пільгових категорій проводяться зустрічі з працівниками юридичного відділу, бухгалтерії, студентським самоврядуванням з метою ознайомлення першокурсників зі своїми правами і обов'язками під час навчання. Співробітники відділу з гуманітарної освіти і виховання знають кожного студента, підтримують їх. Нині вони отримують стипендію із фонду соціального страхування, що значно ускладнило процедуру її надання. Нерідко обласне освітянське керівництво не розуміючи специфіки ВНЗ, висловлює певні, нічим не підтвержені, нарікання з приводу затримки відповідної документації. Більше того, університет встановив лише 20% плати за гуртожиток дітям учасників АТО, у той час, як інші навчальні заклади - 50-60%.

Звісно, однією із найуразливіших ділянок соціальної роботи залишаються гуртожитки. Якщо у 2005 р. – у гуртожитках мешкало майже 2500 студентів, то нині у 9 гуртожитках (після приєднання БДФУ додалося 2 гуртожитки на Кутузова і Челюскінцев) їх чисельність становить майже 4 тис. (більше третини студентів стаціонару). Щороку відповідно до контингенту студентів відбувається перерозподіл місць, надаються додаткові місця (понад санітарні норми). І хоча контингент студентів з кожним роком зменшується, кількість бажаючих мешкати у гуртожитках зростає. Це пов'язано з тим, що складна соціально-економічна ситуація в країні, не дозволяє батькам винаймати житло.

Позитивно те, що дещо зменшилася кількість рапортів дирекції студмістечка щодо дотримання студентами правил проживання у гуртожитках. Спільні рейди фахівців відділу з гуманітарної роботи і виховання зі студентським активом дають певні результати. Водночас, чергові викладачі,

якщо й інколи відвідують гуртожитки, то більшість з них буває лише на першому поверсі, аби засвідчити свою присутність у журналі.

Досить гостро стоїть питання із соціально-побутовими умовами проживання у гуртожитках, зокрема забезпеченість водою. Неодноразові звернення у різні інстанції, на жаль, не дали результатів. Сьогодні студентський актив спільно з депутатом міськради І.Наконечним збирають підписи студентів щодо позитивного вирішення питання. Чимало нарікань на роботу душових, хоча в межах можливого намагаємося вирішувати ці питання з адміністрацією студмістечка.

Якщо у студмістечку проблеми з харчуванням студентів нині відсутні, то у навчальних корпусах це досить нагальна проблема. Захмарна орендна плата змушує орендарів переривати оренду. Не працює їдальня у корпусі на Садовій, відмовилися від оренди їдалень у 2, 3, 4 і не відома доля у 5. Літо дуже скоро пробіжить, розпочнеться навчальний рік – а студенти знову голодні. З цим щось треба робити, адже, як мені відомо, це проблема не лише нашого університету.

Напрямок студентський студпарламент і студентський профком.

Нині значна увага приділяється діяльності органів студентського самоврядування, зокрема студентському парламенту, який відсвяткував свою 15-ту річницю від дня заснування. В останні роки робота парламенту значно активізувалася: 10% студентів у складі вченої ради; 15% - делегати конференції трудового колективу, 50% - члени стипендіальної комісії. Приємно, що згідно з результатами зазначеного опитування більше 70% студентів задоволені чи частково задоволені співпрацею з студпарламентом і профкомом. Не можна оминати увагою те, що голова студпарламенту Є. Лезун подав свою кандидатуру на конкурс у НАЗЯО. Звісно, важко спрогнозувати результат, проте вже сам факт заявки свідчить про амбіції нашої молоді.

На початку навчального року адміністрація виділила студпарламенту нові приміщення у 5 корпусі. Студпарламент не випадково переїхав з гуртожитку у центральний корпус. У цьому році університет відвідало чимало представників студпарламентів різних ВНЗ (Черкаси, Дніпро, Харків, Запоріжжя, Суми та

ін.), які вже побували у новому приміщенні студпарламенту у Резиденції. У травні в університеті на високому рівні була проведена I всеукраїнська конференція представників органів студентського самоврядування «Ukrainian Hogwarts», куди прибули представники з 10 міст України. Звісно, вони були в захопленні від нашого університету.

Студпарламент тісно співпрацює з студпрофкомом. Успішно функціонують їх сайти, досить активні студенти у соцмережах, функціонує електронна емейл-розсилка на адреси майже 3000 студентів-активістів. Активно працює студентський медіацентр: газета «Ньюформати», студентське радіо «StudWave», інформаційний відеожурнал «Профлайн». Започатковано гарячу лінію профспілки студентів, на яку може звернутися будь-який студент із своїми пропозиціями, зауваженнями, проблемами. Продовжується успішна реалізація проекту студентського профкому «Центр кар'єри». У травні у Мармуровій залі університету відбувся 5 ярмарок вакансій. Для наших студентів цей захід добра нагода знайти роботу у чернівецьких кампаніях, представники понад 60 яких зібралися у Мармуровій залі. Завдяки минулорічному заходу майже 200 студентів знайшли роботу.

Традиційними стали зустрічі ректорату зі студентським активом університету, де обговорюються нагальні проблеми і перспективи студентського життя.

Студентський актив, зокрема студентський волонтерський рух «Крок назустріч» бере активну участь у різноманітних благодійних акціях, зокрема «Плече побратима», «Миколаєві янголята», «Святий Миколай спішить до кожної дитини» та ін., виступив ініціатором благодійного концерту «З музикою в серці».

Не можна оминати увагою останній захід фестиваль інноваційної освіти «З країни в Україну» у рамках освітнього проекту «Відкрий Україну», проведений студпарламентом спільно з міським управлінням освіти на території резиденції. Територія університету у суботу нагадувала своєрідний мурашник, де відбувалися різноманітні презентації, відкриті дискусії з питань

освіти для батьків і вчителів за участі експертів. Це досить добра рекламна піар-акція напередодні вступної кампанії.

Напрямок туристичної діяльності та співробітництва з ЮНЕСКО

Активізувався туристичний напрям, який напряму залежить від питань, пов'язаних із резиденцією як об'єктом ЮНЕСКО. Успішно діє історико-музейний комплекс, який надає екскурсійні послуги. З кожним роком зростає кількість екскурсантів. У 2016 р. університет відвідало майже 85 тис. екскурсантів. На рахунок університету за туристичні послуги надійшло понад 1 млн. 300 тис. грн. За чотири місяці цього року – вже зароблено - майже 240 тис. грн. Повністю виправдав себе встановлений термінал самообслуговування, хоча не завжди відвідувачі університету прихильно ставляться до вахтерів і екскурсоводів. Чомусь деякі з них вважають, що приходять до себе додому, непристойно поведуться. Іноді втомлюєшся відбиватися від так званих «громадських активістів», яких чимало розвелось у місті. Не варто забувати, що ми єдиний в Україні університет і один серед восьми у світі, який поєднує функції як навчального закладу і наукової інституції, з одного боку, так і об'єкту ЮНЕСКО, з іншого. Нам потрібно все робити задля того, аби уміло використовувати цей бренд, тим більше, що цього року минуло 5 років від дня включення Резиденції до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Нарешті, ми вже сміливо можемо говорити про відновлення музею університету, адже вивільнилися приміщення у 5 корпусі. Студенти-архітектори розробляють проект майбутнього музею під який виділено 4 кімнати на першому поверсі. Сьогоднішнє завдання – пошук коштів на ремонт і створення сучасного музею і активізація пошуку експонатів.

Вагому роль у гуманітаризації освіти відіграє напрям, який як зазначалося вирізняє наш університет серед інших – об'єкт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Активізував роботу Центр управління об'єктом ЮНЕСКО, який провів урочистості з нагоди п'ятиріччя включення резиденції до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Університет долучився до популяризації днів Європейської спадщини, що уже впродовж 10 років проходять в багатьох

країнах Європи. Відбулися безкоштовні атракції на території Резиденції і у Ботанічному саду та камерний концерт класичної музики "Мелодія парку" у парку Резиденції митрополитів Буковини і Далмації.

Степан Васильович (як віце-президент), Ірина Коротун і я як члени УНК ІКОМОС неодноразово брали участь у різноманітних нарадах, круглих столах, семінарах, де розглядалися питання управління українськими об'єктами Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, що проводилися у Львові, Чернівцях, Києві. Звісно, управління і охорона об'єкта ЮНЕСКО – це надзвичайно відповідальна і копітка справа, особливо в умовах застарілого законодавства. Нещодавно у Жовкві вперше у такому форматі за ініціативи заступника міністра культури Тамари Мазур відбулася нарада керівників об'єктів ЮНЕСКО в Україні. Пригадую, що під час засідання наглядової ради університету у травні минулого року її голова Микола Федорук стверджував, що зміни до Закону «Про охорону культурної спадщини» прийняті у першому читанні і 80 депутатів поставили свої підписи щодо його прийняття. Проте минув рік. І нарешті на нараді у Жовкві був представлений інший законопроект щодо внесення змін до Закону, де не лише окрема стаття, а цілий розділ УІ-І присвячений охороні і збереженню об'єктів ЮНЕСКО. Тішить, що в останній статті йдеться про бюджетне фінансування об'єктів. Будемо сподіватися, що наші пропозиції нарешті дійшли до Міністерства культури і депутатів ВР і нас почують. Адже реставраційні роботи надзвичайно дорогі і потребують маси дозволів. Нині можемо спостерігати реставрацію дахів 4 корпусу.

Певні позитивні зрушення відбулися у царині **інформаційної діяльності і зв'язків зі ЗМІ**, що ви можете спостерігати, стежачи сайтом університету. Проте наявні технічні можливості сайту не дозволяють у повній мірі зробити те, що плануємо. Наприклад, на сайті є рубрика особистості «Почесні професори і доктори університету», де інформація про них наявна, однак фотографії, що були вміщені, нещодавно зникли, через слабкі технічні можливості сайту. Це лише один із прикладів, а таких можна навести чимало. Інформація окремих факультетів застаріла. Шановні директори і декани!

Перегляньте, будь ласка. Не може на сайті бути склад вченої ради факультету і план роботи ради на 2011-2012 рр. Звісно, це обличчя університету, але насамперед відповідного структурного підрозділу.

Шановні колеги! Я намагалася максимально лаконічно окреслити сьогодення і перспективи розвитку гуманітарної сфери в університеті, розкрити основні аспекти гуманітарно-виховної діяльності крізь призму здобутків наших студентів за підтримки викладацького складу, їх участь у різного рівня заходах, що забезпечує імідж університету задля майбутньої вступної кампанії.

Дякую за увагу!

Проект рішення:

1. Діяльність університету в гуманітарно-виховній сфері за звітний період вважати задовільною. Інформацію взяти до уваги.
2. Активізувати роботу кураторів академічних груп щодо вивчення індивідуальних особливостей студентів та забезпечення превентивного виховання (директори, декани, заступники директорів інститутів, деканів факультетів).
3. Посилити роботу постійно діючих семінарів-практикумів кураторів академічних груп, де акцентувати увагу на питаннях результативності виховної роботи з молоддю, особливо першокурсниками (директори, декани, заступники директорів інститутів, деканів факультетів).
4. Активізувати співпрацю деканатів інститутів і факультетів з адміністрацією студмістечка у напрямі об'єктивного і своєчасного реагування на проблеми соціально-побутового характеру і дотримання "Правил внутрішнього розпорядку у студмістечку" (директори, декани, адміністрація студмістечка, відділ, студпарламент).
5. Сприяти розвитку екскурсійного обслуговування шляхом виділення частини коштів, отриманих від надання платних послуг на придбання необхідного обладнання і рекламної продукції.
6. Розпочати підготовчу роботу у напрямі відновлення музею університету шляхом залучення студентів, викладачів і випускників університету до пошуку експозиційних матеріалів.

